

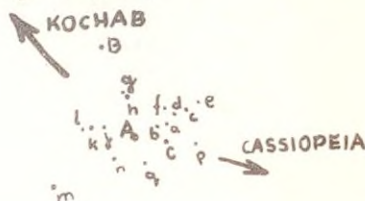
tozó, általában 9-15 között van. Jelentkezési időszaka márc. 19-máj.11, maximum: márc.26 - ápr.9 között, ápr.2-4 közti éles csúccsal.

Áprilisi Lyridák: A raj ápr.19-25 között látható, 22-i maximummal. Ekkor óránkénti mennyisége 12-15 között van. Radiánisa a 272° ; $+32^{\circ}$ -nál fekszik. Gyors, fehér, maradandó nyomu meteorokat ad.

Éta Aquaridák: A kékes színű meteorokat adó raj május 1-12 között látható, május 5-i maximummal, amikor is óránkénti mennyisége 25 körül van. Radiánisa 336° ; 00° -nál, de igen gyorsan mozog az aktivitás idején. Űstököskapcsolata a Halley.

Határmagnitudo csillagtérkép
/ Polar Limiting Stars /

A	2,0	mg /Polaris/	h	5,9	mg
B	4,2		j	6,3	
C	4,3		k	6,3	
a	6,6		l	6,4	
b	5,6		m	4,3	
c	5,6		n	4,3	
d	5,6		p	5,5	
e	5,0		q	5,8	
f	5,0				
g	4,4				

Papp János
Budapest

M E G F I G Y É L É S E K

A debreceni változócsillag észlelő csoport munkájáról

Szakkörünkben 1972. végén alakult a változó észlelő csoport. Azóta többen próbálkoztak az észleléssel. 1973-ban 7 észlelő /Fegyverneki Ferenc, Hosztafi Sándor, Szoboszlai Endre, Szoboszlai Zoltán, Tóth Sándor, Zajác György/ 1963 adatot gyűjtött össze 57 változócsillagról.

A havi 2-300 becslés szükségessé tette, hogy havi összeállításában feldolgozzam az anyagot. Az összeállítás szept. óta 10-15 példányban, gépelve jut el az észlelőkhöz. 1974. elején 10 típus 73 változó csillagról állítottam össze észlelési programot. Észlelőink így megismerkedhetnek a különböző típusok jellegzetességeivel.

Észlelési eredményeink

005160 gamma CAS /NL/

Egész éven át rendszeresen észlelve 229 adat került feldolgozásra. Általában 2,4 mg, a nyári időszakban 2,5 mg átlag-

fényességet mutatott. Ezekről fényesedett ill. halványodott 0,1-0,2 mg-t. Igen fényesnek látszott április elején, többször 2,2 mg-nak látták. Juliusig igen lecsendesedett, erupciót nem mutatva stagnált 2,5-2,6 mg között. Később ismét aktivizálódott és fényesedett. Havi átlagos fényességei a következők.

1973.	01	2,47 mg	6 megf.	07	2,54 mg	25 megf.
	02	2,47	9 "	08	2,53	22 "
	03	2,49	8 "	09	2,50	29 "
	04	2,39	16 "	10	2,45	19 "
	05	2,46	25 "	11	2,47	19 "
	06	2,49	26 "	12	2,44	25 "

034323 BU TAU /RW/

A Plejadok Pleione csillagáról 31 adat gyűlt össze. 8-12 napos periódussal változik 5,2-5,9 mg között. Általában 0,3-0,4 mg-t ingadozik és erre rakódnak erupciós kitörései. Az utóbbi időben periódusai kissé rövidebb időközönként követik egymást.

035230 X PER /RW/

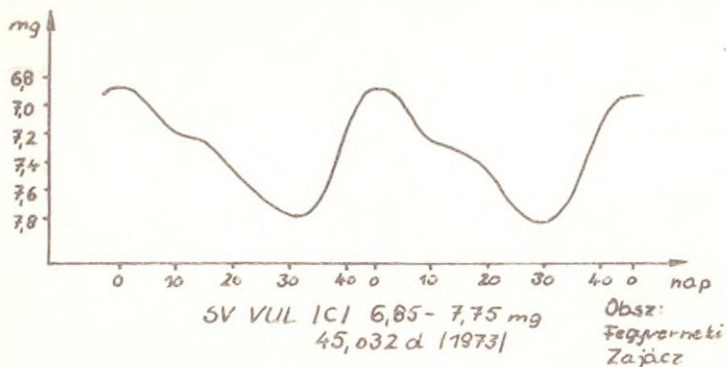
25 észlelésből igen nyugodt mozgást mutat. Szept. körül 50 napig 0,2-0,3 mg-s határon belül ingadozott. Később kicsit aktívabban változott. Periódusa 10-16 nap körüli 6,2-6,7 mg fényességgel. Nov. elején egy erupció hatására dupla max. volt megfigyelhető.

184833 béta LYR /EB/

A 12,908 nap periódusu fedési változóról 83 adatot gyűjtöttünk a nyári időszakban. Főminimuma 4,2 mg-val jól megfigyelhető. Mellekmin. a főmin. után 0,505 periódussal következik be 3,85 mg-val.

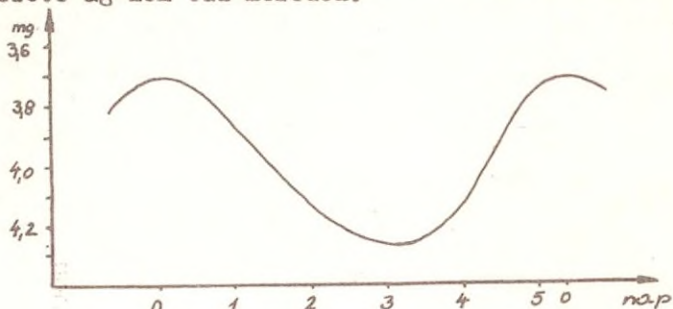
194727 SV Vul /G/

Az őszi idény 20 megbízható észleléséből a fénygörbe jól kirajzolódik. Periódusa 1972-es max.-hoz viszonyítva kissé rövidült. 45,032 nap. A 6,85 mg-s max. után 8 nappal 7,2 mg-nál kis törés mutatkozik, majd a 7,75 mg-s min.-ig egyenletesen halványodik, mely a 31. napon következik be. A felszálló ág igen meredek, naponként 0,1 mg-t emelkedik. Legutóbbi észlelt max. grafikusan: 2 442 008,5

222758 delta CEP /C/

A.J. Goodricke által felfedezett 5,366 napos cepheida alaptípust 4 hónapon keresztül észleltük. A 81 adatot egyesített fénygörbén elemeztem. A max. 3,7 mg, kicsit visszaesett. A 3,3 nap múltán bekövetkező min. 4,25 mg-ra tehető. A max. felé vezető ág nem túl meredek.

δ CEP |C| 3,7 - 4,25 mg |1973|
3,3663 d

Obsz:
Fegyverneki
Zajác

Zajác György
Debrecen

Változó holdfoltok

1973. november. "A műszer 150/1200 mm-es Newton reflektor. A módszer: normál fényben a látómezőben látott kép utáni rajz. A légköri viszonyok az ALPO-skála szerint az észleléseknél fel vannak tüntetve."

Észlelt területek:

Nov. 1.	17 ^h 23 ^m UT	Atlas - Herculis kráterek
2.	17 45	Atlas - Herculis
3.	17 25	Atlas - Herculis, Aristillus, Alphonsus
4.	18 15	" " " "
7.	16 40	" " " "
		Gassendi - Clarkson
11.	19 30	Atlas - Herculis, Aristillus, Alphonsus, Gassendi - Clarkson

XI.7. 16^h40^m UT S=8 T=4

Atlas-Herculis 100x

